

Jóllétünk alapja - az élővilág sokfélesége és működése

Báldi András

HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont, Ökológiai és Botanikai Intézet,
Vácrátót

MTA Nemzeti Víz tudományi Program

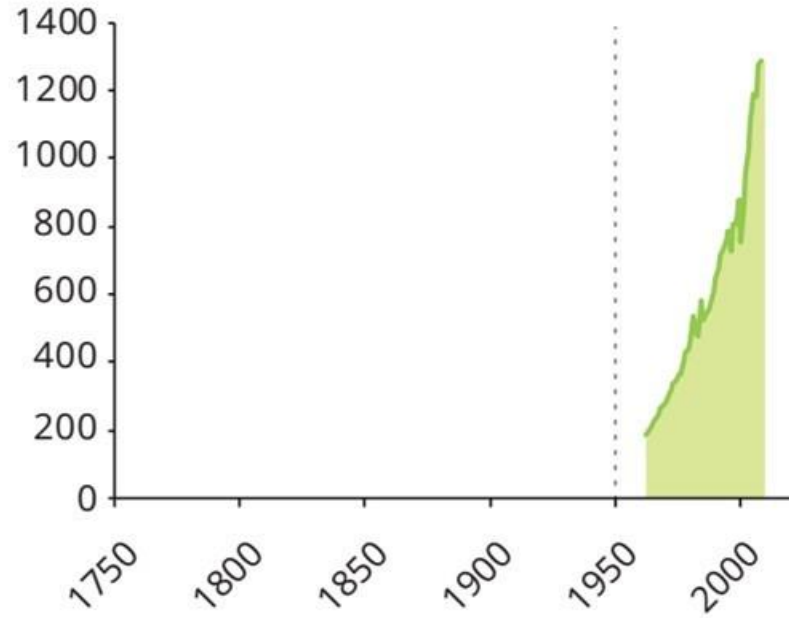

Jóllét:
Öröm
Elégedettség
Biztonság
Egészség
Közösség

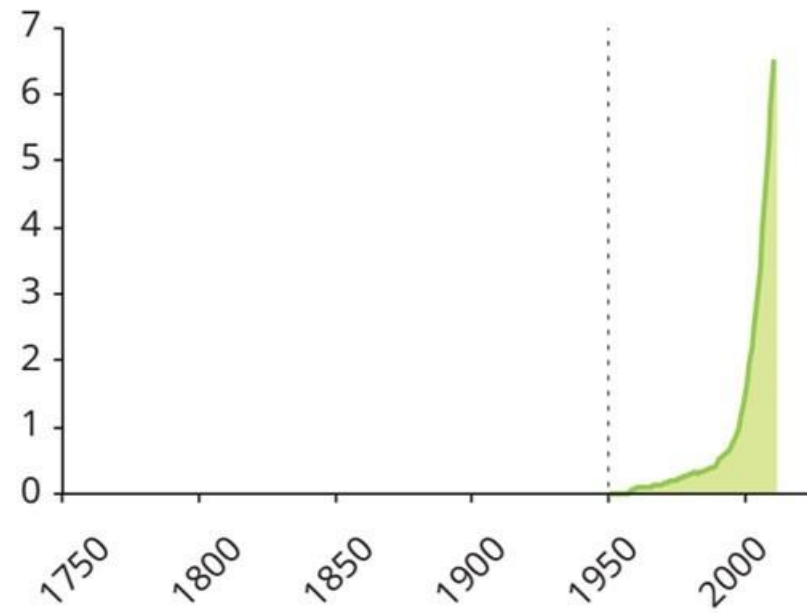
Gépjárművek

millió darab

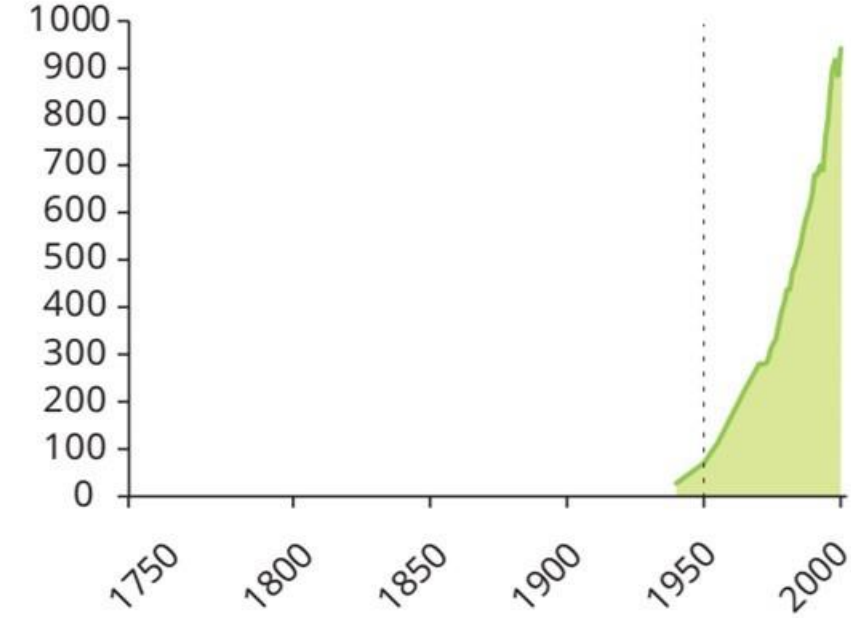
Telekommunikáció

milliárd vonalas telefon és előfizetés

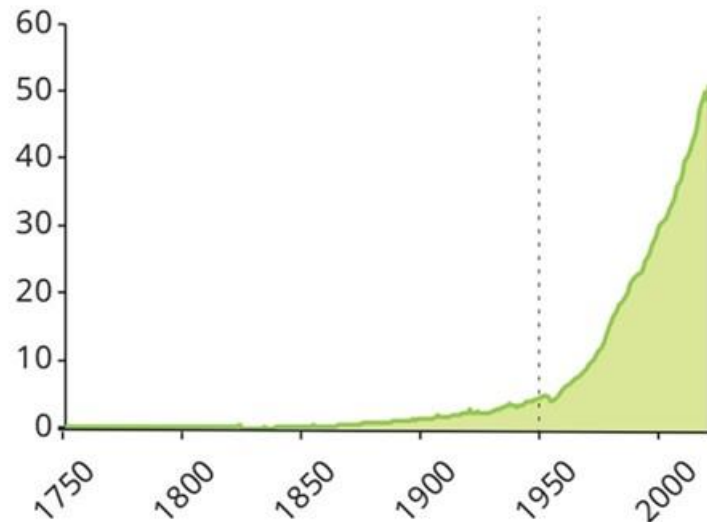
Nemzetközi utazások

millió érkezés

GDP

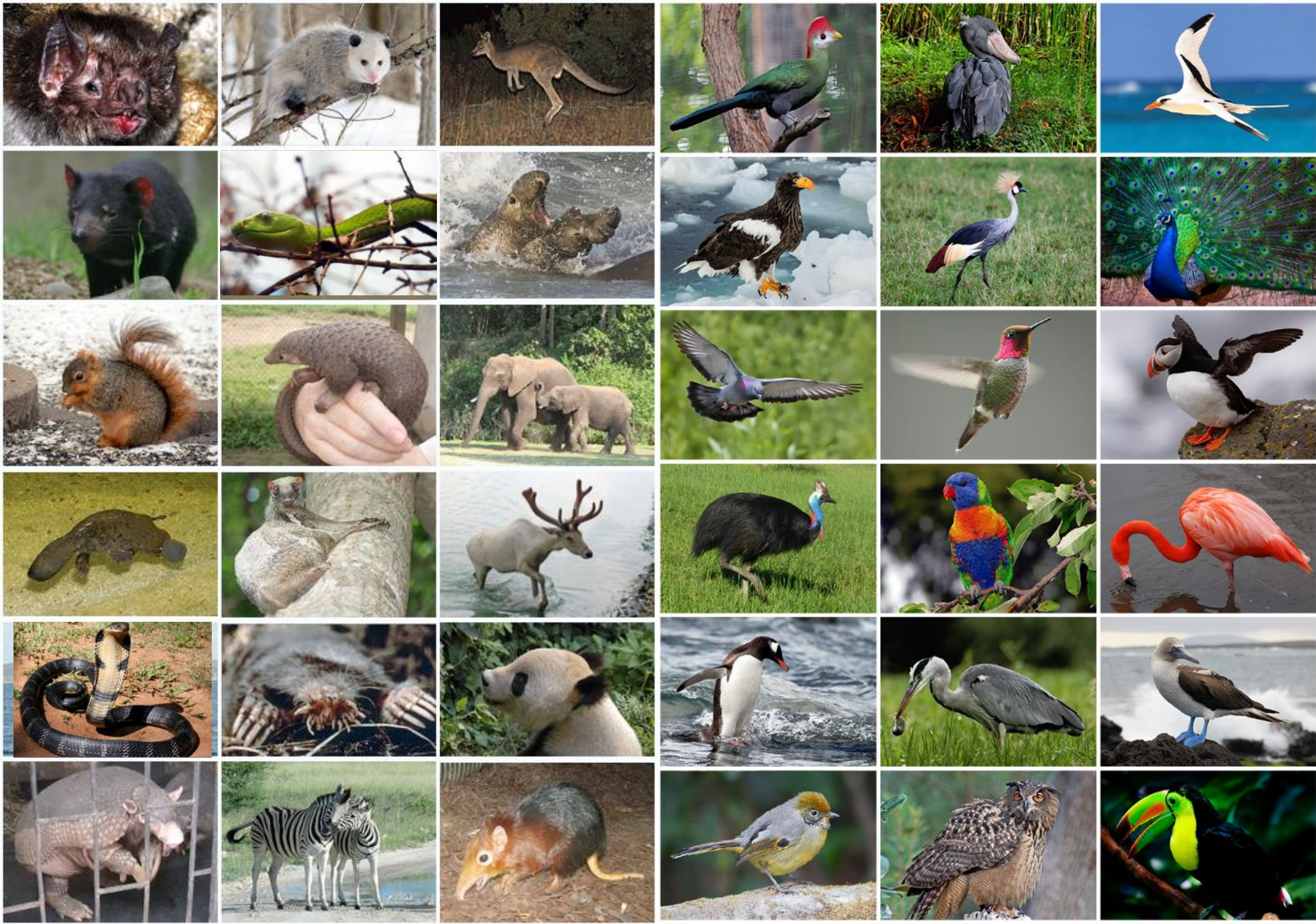
ezermilliárd dollár

**Egyre gazdagabbak vagyunk,
Nő a jólét (de nem a jóllét)...**

6.000 emlős
11.000 madár
11.000 hüllő

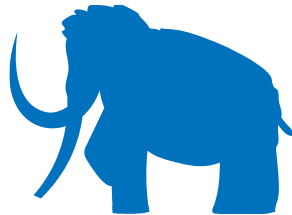

Szárazföldi gerincesek testtömege

10 000 ÉVVEL EZELŐTT

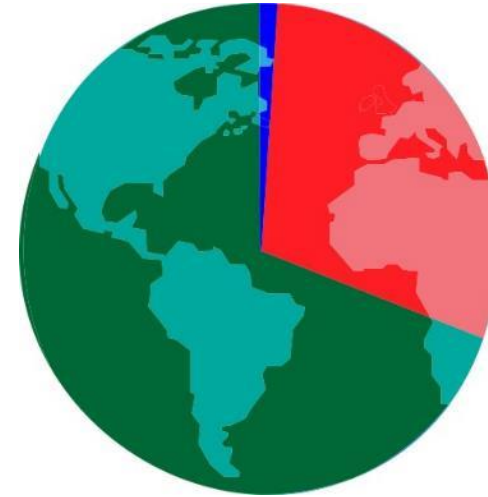

1% EMBER

99% VADON ÉLŐ ÁLLAT

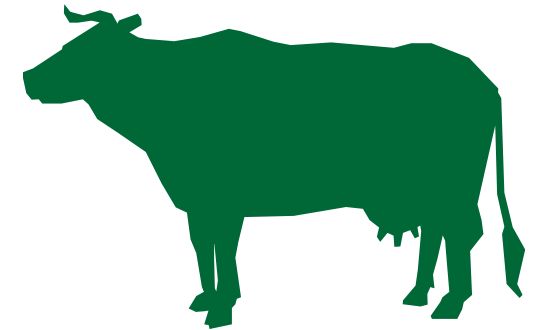
NAPJAINKBAN

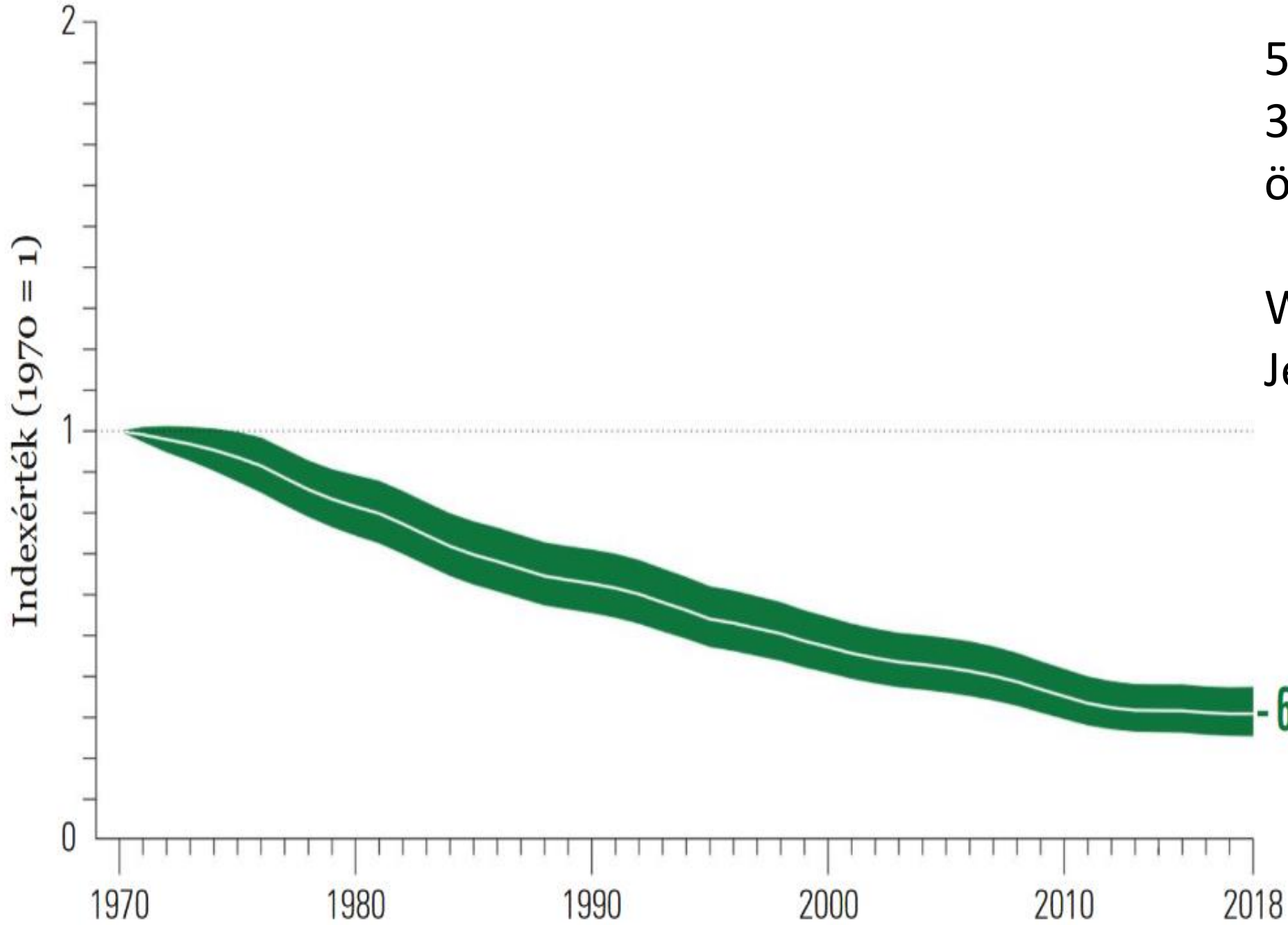

32% EMBER

1% VADON ÉLŐ ÁLLAT

5230 faj
31 821 állományának
összesített alakulása

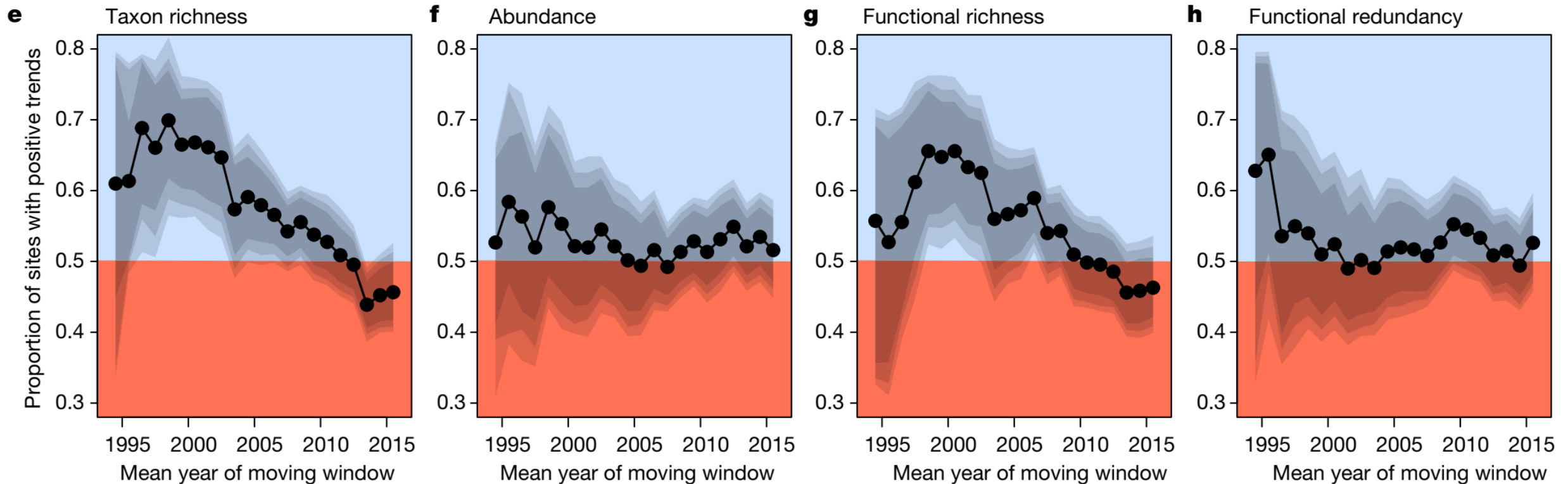
WWF Élő Bolygó
Jelentés 2022

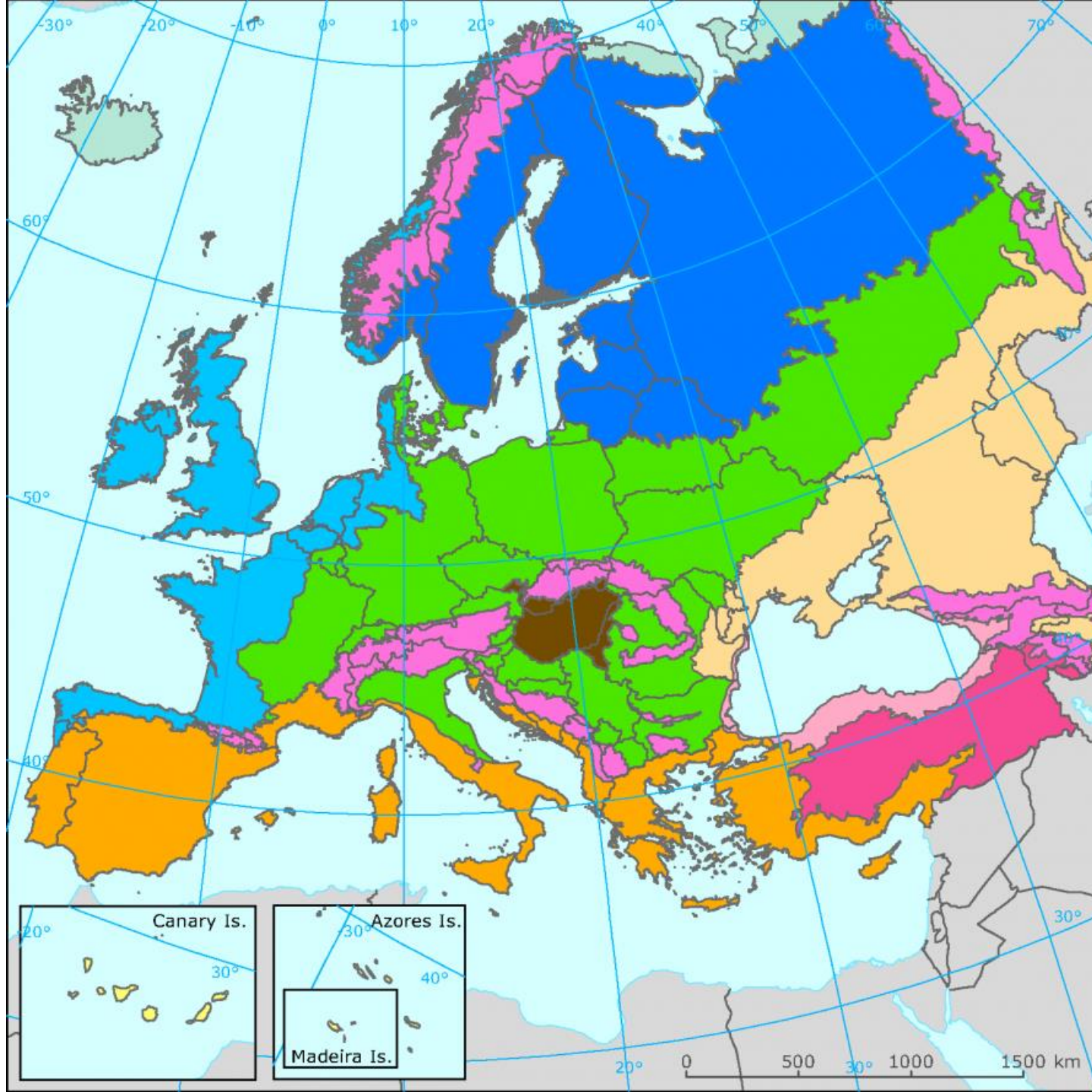
- 69%

Article

The recovery of European freshwater biodiversity has come to a halt

Nature 2023
Csabai Zoltán
Várbíró Gábor

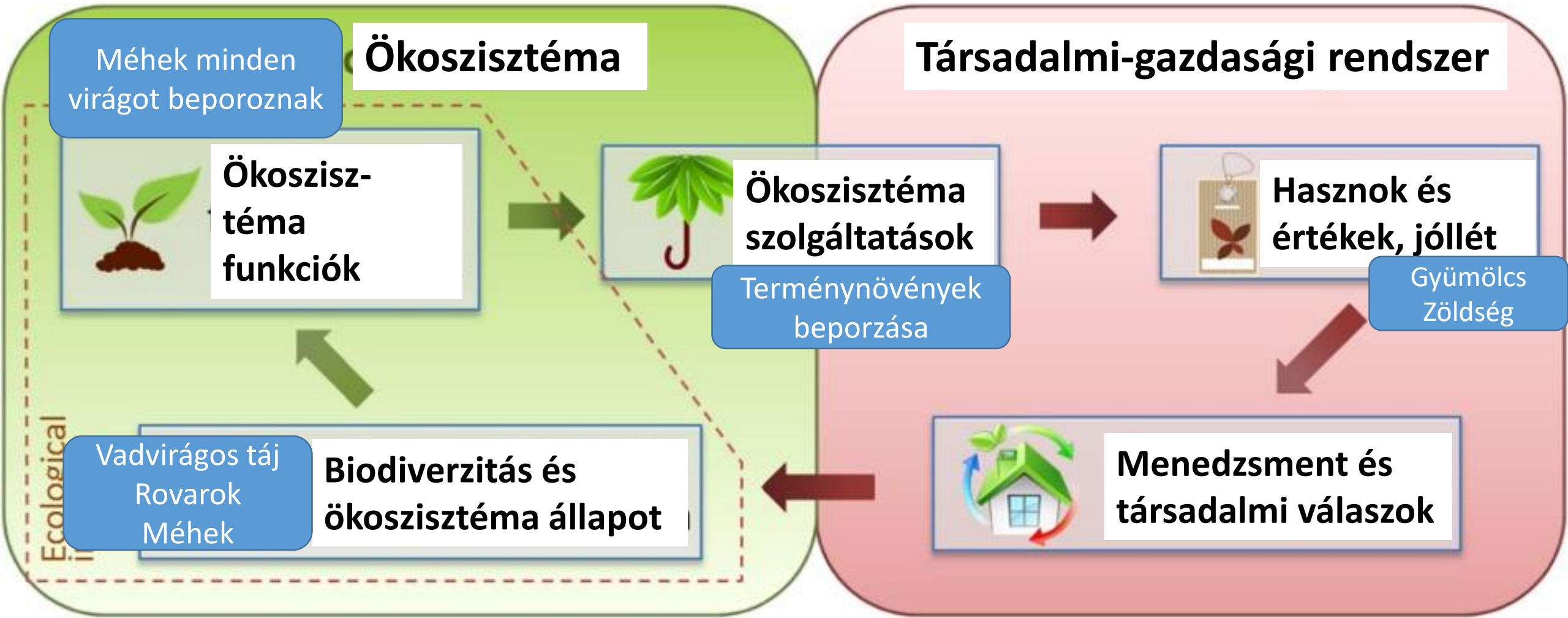
Biogeographic regions in Europe, 2011

- Alpine
- Anatolian
- Arctic
- Atlantic
- Black Sea
- Boreal
- Continental
- Macaronesia
- Mediterranean
- Pannonian
- Steppic
- Outside data coverage

Magyarország Alaptörvénye, P) cikk (1) „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a **vízészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok**, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

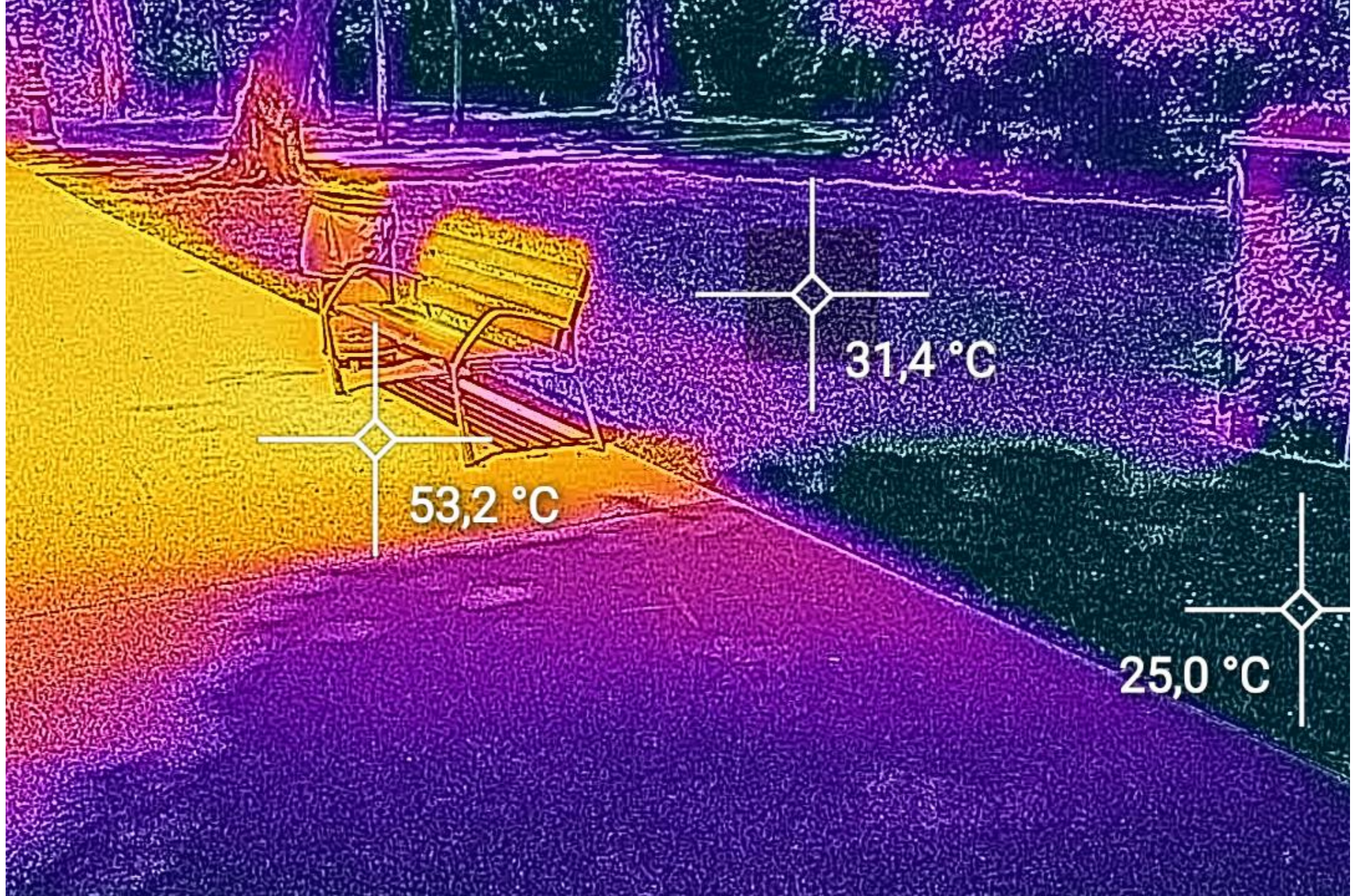
Ökoszisztéma-szolgáltatás

- Természet – társadalom egy rendszer (holisztikus megközelítés).
- Természettől kapott „ajándékok”, javak és szolgáltatások jelentik az ökoszisztéma-szolgáltatásokat.
- Ökoszisztémák stabilitásához „redundancia” kell, nagy biodiverzitás → a biológiai sokféleség jelentősége.
- Így jól „szolgálják” a mi érdekeinket is.

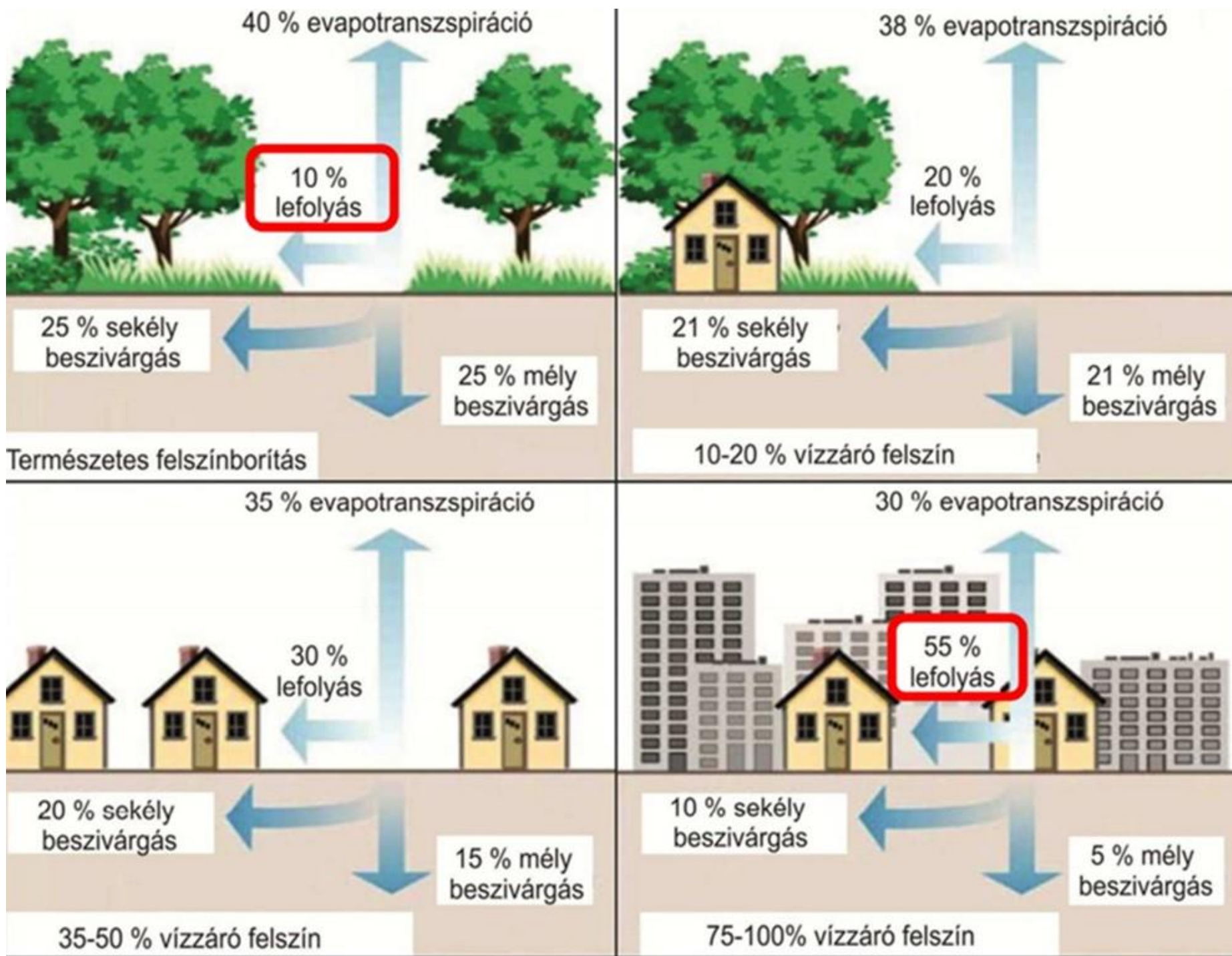

53,2 °C

31,4 °C

25,0 °C

Mountains, Moorlands & Heaths

- Food
- Fibre
- Fuel
- Fresh water
- Climate regulation
- Flood regulation
- Wildfire regulation
- Water quality regulation
- Erosion control
- Recreation & Tourism
- Aesthetic values
- Cultural heritage
- Spiritual values
- Education
- Sense of place
- Health benefits

Semi-natural Grasslands

- Food
- Biofuels
- Fresh water
- Genetic resources
- Climate regulation
- Air & water quality regulation
- Recreation & Tourism
- Aesthetic value
- Cultural heritage
- Spiritual values
- Education
- Sense of place
- Health benefits

Enclosed Farmland

- Food
- Fibre
- Biofuels
- Fresh water
- Climate regulation
- Pollution control
- Water quality regulation
- Pollination
- Disease and pest control
- Recreation
- Aesthetic values
- Cultural heritage
- Education
- Sense of place

Woodlands

- Timber
- Fuelwood
- Fresh water
- Species diversity
- Climate regulation
- Erosion control
- Flood regulation
- Disease & pest control
- Air & water quality regulation
- Soil quality regulation
- Noise regulation
- Recreation & Tourism
- Aesthetic values
- Cultural heritage
- Education
- Employment
- Sense of place

Freshwaters - Openwaters, Wetlands & Floodplains

- Food
- Water
- Fibre
- Peat (horticulture/fuel)
- Navigation
- Bioenergy
- Health products
- Climate regulation
- Water regulation
- Water quality regulation
- Fire hazard regulation
- Recreation & Tourism
- Aesthetic values
- Cultural heritage
- Spiritual values
- Education
- Health benefits

Urban

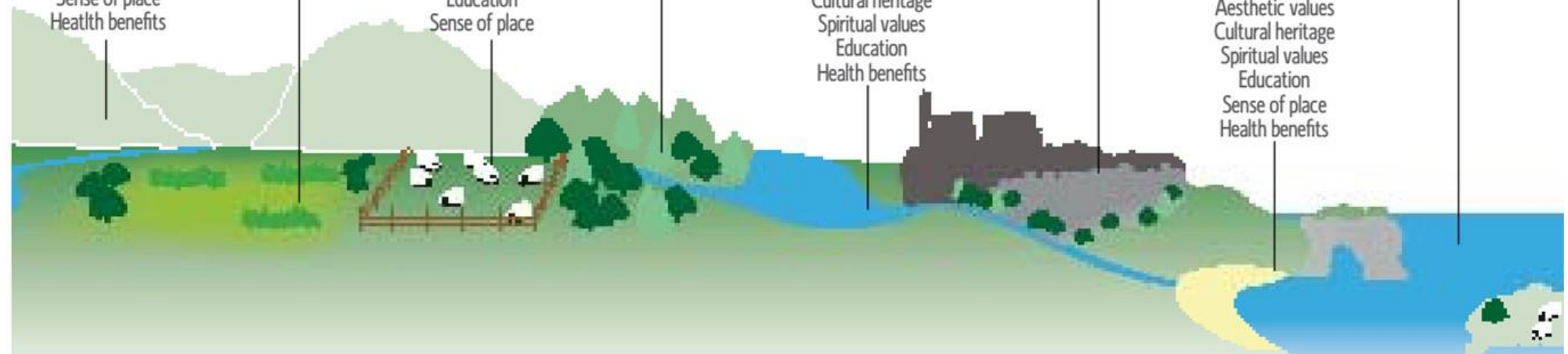
- Genetic resources
- Air & water quality regulation
- Noise regulation
- Local climate regulation
- Flood regulation
- Pollination
- Recreation & Tourism
- Aesthetic values
- Cultural heritage
- Spiritual values
- Education
- Sense of place
- Health benefits

Coastal Margins

- Food
- Cooling water (nuclear power stations)
- Land for military exercises
- Pharmaceutical products
- Wild species diversity
- Coastal defence
- Water quality regulation
- Pollution control
- Recreation & Tourism
- Aesthetic values
- Cultural heritage
- Spiritual values
- Education
- Sense of place
- Health benefits

Marine

- Food
- Pharmaceutical products
- Pollution control
- Climate regulation
- Recreation & Tourism
- Aesthetic values
- Cultural heritage
- Education
- Sense of place

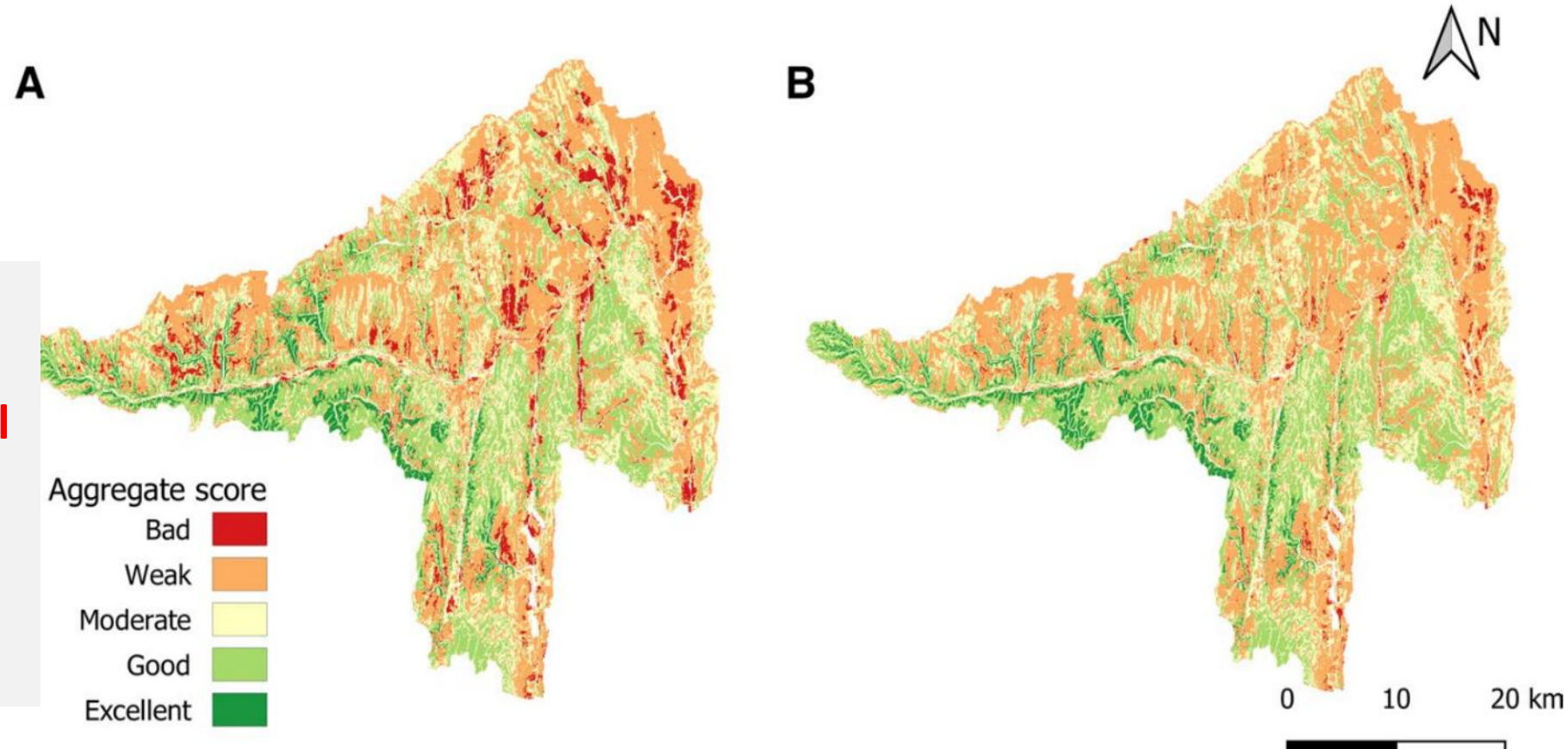
The effect of future land use changes on hydrologic ecosystem services: a case study from the Zala catchment, Hungary

Bence Decsi¹ · Ágnes Vári² · Zsolt Kozma¹

Fig. 5 Hot spots based on ES aggregated evaluation with the actual (a) and the alternative land use–land cover conditions (b)

**Hidrológiai Ökoszisztéma-
szolgáltatások → + hatású
földhasználat változás modell**

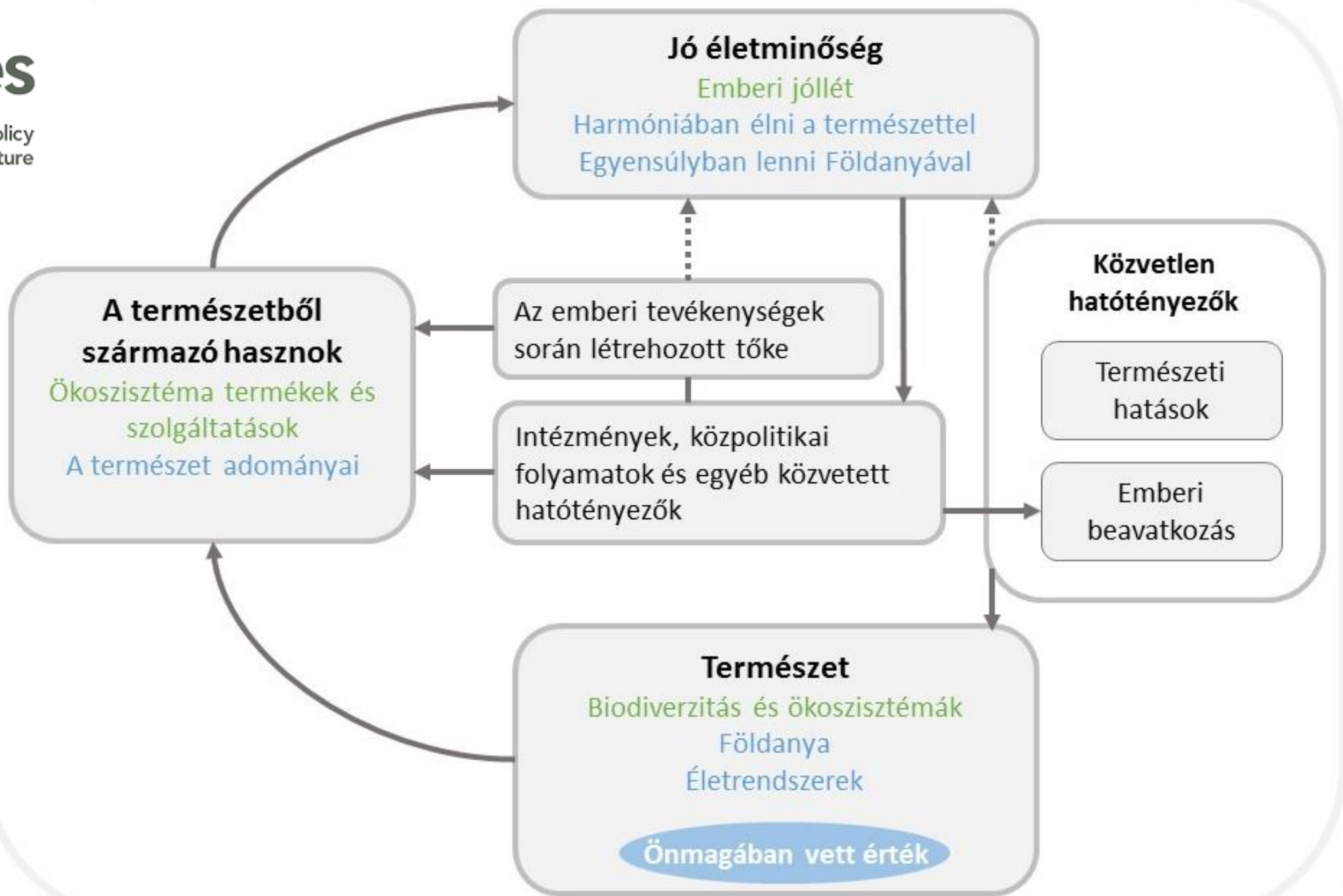
Áradás kontroll ↑
Erózió kontroll ↑
Nitrogén visszatartás ↑↑↑
Foszfor visszatartás ↑↑↑

Ökoszisztéma-szolgáltatások az EU-ban

Ökoszisztéma-szolgáltatás	Érték, millió €
Víz tisztítás	55 576
Rekreáció	50 393
Szénmegkötés	9 189
Faanyag	14 739
Beporzás	4 517

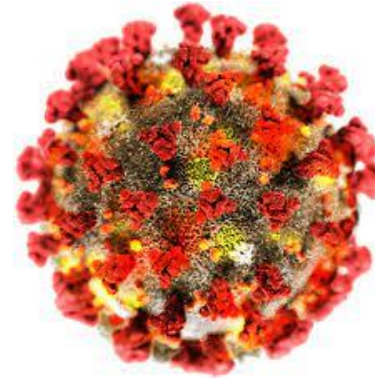

Van-e remény?

- Furcsa értékrend van most. Közpénzekből környezeti kárt okozó tevékenységeket támogatunk.
  - 345 mrd USD fosszilis tüzelőanyagokra
  - 100 mrd USD agrokemikáliákra
  - Felmérhetetlen fogyasztás és pazarlás
- Lehet-e **teljes átalakítást** (transformational change) elérni, van-e erre remény?

Van-e remény?

- Nagyobb autó
- Nagyobb lakás
- Több pénz
- Utazás
- Újabb mobil
- Fogyasztás
- Pénz termelése

- Egészség
- Táplálék
- Emberi kapcsolatok
- Természet-közelség
- Tudás

